

Petančić Davorin:

33

Svete gore.

Povest.

Po bliskovo so hiteli in se spustili v ognjeno dolino. Krampi so bili po skalovju in valili zemljo na ogenj. Ogorelo drevje je padalo s hreščem... Lojz je prišel najvišje, na sivo skalo... Udaril je trikrat, štirikrat, ko mu je padla v oči žival stoječa na gornjem kraju. Segel je in prijel. Ni se zganilo. Pogledal je pri svetlobi in se čudil.

»Pes je, kakor vsak drugi!« Prijel je žival in si jo shranil za skalo, da bi jo vzel s seboj.

V polnoč je že šlo, ko so pogasili. Lojze in Miha sta se do smrti trudna vrnila.

Sestre so prepadle zrlle v došleca in spraševale:

»Kaj še gori?«

»Dobrave ni več!«

Lenčka se je premaknila na postelji in odprla oči na široko:

»Dobrave ni več?«

Lojze je pravil dalje:

»Ko sem došel do vrha, sem se obrnil nazaj. Kdor je danes zjutraj videl dobrovo, je sedaj ne bi poznal več. Zemljo smo vso premetali, drevje je zgorelo, sivo skalo smo prevalili. Nocoj je silen pogled na njo... Žari, vsa je v iskrah. Majhni plamenčki vstajajo in ugašajo. Dramlja žubori. Noč pa je temna. Lahko rečem: Dobrave ni več.«

»Dobrave ni več!« Lenčki se je nekaj odvalilo s prsi.

Lojz je prinesel iz lope svoj plen in ga postavil na mizo.

»Jezus!...«

»Bog!...«

Začudenje in strah sta kipela iz duš.

Lenčka je sedela na postelji in zabodeno zamotrla žival:

»Rolf!« je zakričala.

»Rolf!« so ponovili vsi.

»Kje si ga dobil? V dobravi?« je imelo Pepo in čelo se ji je temnilo.

»Rolf je bil v dobravi.« Lojze je izgovoril jasno.

Zajemali so sape in iskali besede. Iz Pepe je udril krik razočaranja:

»Janez ga je, očeta! Jaz vem zdaj, on ga je!« in je tulila in zmerjala Janeza in Rolfa.

Ostali so nemeli...

»Vi že veste, da ga je on?«

»Že dolgo vemo...«

In zopet so minili trenutki molka in tišine. Lenčka je drsala z glavo po blazini.

Pepa je planila nad nje:

»Meni niste povedali?! In niste Janeza biričem izročili, ubijalca peklenskega?«

Molčijo in mislijo.

Tedaj je že Mara spregovorila svojo:

»Pepa, tvoji pobožnosti nekaj manjka! Odpuščati ne znaš.«

Obsojena, se je Pepa zdrznila in premerila njihove oči.

Lenčka je še enkrat zase ponovila:

»Dobrave ni. Rolf pa je tu!«

Vsi so vedeli, da je zbrisala Janezovo krivdo, ki jo je imel nad očetom.

»Molimo!« je začela Mara.

»Oče naš... Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...« Te besede je močno naglasila. Pepa se je vznemirila in se zavzela:

»Da je v očenašu to, pa nisem vedela.«

»Za Janeza! Očenaš...«

Potem so šli spat.

Lenčka pa je še ponoči odšla na Vrhunce in pogledala v dobrovo, ki je dogorevala.

»Res, ni je več. Spremenila se je v čudovito lep raj. Z ognjem je Bog opral Janezov greh...«

Vrnila se je in stopila k Lojzu, ki je žvižgal pri oknu.

»Si že vstal?«

»Kje si pa ti bila?« ga je zaskrbelo.

»Dobravo sem si šla ogledat, pa je res ni več!« Lojze je opazil, kako je lepa. Rosa se ji je ujela v lase in nadahnila kožo na licih. Kiti sta ji neurejeno padali okoli vratu na prsi.

»Lenčka, ali bi zelo rada ozdravela?«

Posmehnila se je, kakor že dolgo ne.

»Veš, da bi rada. Zdaj, ko ni več dobrove.«

Lojze je doumel njeno čuvstvo.

»Vsi te imamo tako radi, da bi se ubili za tvoje zdravje. Rekel sem: Bog, pošlji meni smrt in Lenčko ohrani!«

Pa me ni hotel v zameno: Strela je zadela voz, mene pa ne.«

Lenčko je bilo sram njegove ljubezni in je zbežala v izbo.

Miha je bil zjutraj sam v družinski izbi. Sel je k mizi in objel je Rolfa. Mara je vstopila.

»Kaj je, Miha?«

Stal je pred njo kot otrok pred materjo.

Zrtev.

Med brati in sestrami je bila ljubezen, da bi umrli eden za drugega... Ponujali so se vsi Bogu v zameno za Lenčko. On pa je izbral po svoje...

»Jutri začnejo cerkev podirati,« je prinesla Pepa. »Večernice bodo nocoj, za slovo še v stari cerkvi. Bom sama zyonila, ko ni drugega blizu, ki bi znal.«

»Jaz bi, pa moram biti za mežnarja!«

Ko se je večerilo, je Lenčka prispela domov vsa rdeča v lica.

»Kot pomaranča si, Lenčka. Še bo zdravje, bo.« Pepa jo je ogledovala kakor zaljubljena.

Lenčka se je prijetno razotročila. Pomislila je in vprašala od daleč:

»Si huda na Janeza!?«

Pepa se je branila:

»Ne, nisem več! Kaj bomo sodili in zamerjali, ko že Bog odpušča!«

Lenčka se je oklenila nje in ji rekla:

»Videla sem ga!«

»Pa so ga odgnali!«

»Pa so ga izpustili!«

Pepo je radovednost prijala:

»Si kaj govorila z njim?«

»Pozdravil me je in se potuhnil. Jaz sem pa rekla: Hvala, da si me rešil Janez, dobrove ni več.« Ozrl se je in mi poslal začuden pogled. Rekel pa ni ničesar.«

Zvečerilo se je in Pepa je šla proti cerkvi.

»Kolikokrat sem že prehodila te-le stopnice! Vsak dan po trikrat in še več. Skozi dvajset let že zvonim.«

Potem se je zatekla v cerkev. Pokleknila je pred oltar in čula, da je nekdo zavdihnil poleg nje. Janez je bil. Zadnjič pred oltarjem, ki ga je oropal...

Pepi je vdrlo v dušo vse polno čuvstev do Janeza in Lenčke. Domislila se je njene rdečice in zaplamenela:

»Marija, vzami mene in njej daj zdravje in srečo! Mlada je in veliko življenje je še lahko za njo. Jaz, tvoja najslabša dekla, ne zmorem ničesar več tebi v čast. Lenčka bo imela otroke, ki jih bo tebi posvetila. Lahko, da bo sina mašnika zredila. Misli na to, Marija!«

Janez je skoro razločil njeno prošnjo, ko je šepetala.

Prišla mu je v spomin Lenčkina beseda:

»Dobrave ni več!« in je mislil:

»Marija, zdaj si zbrisala tudi na zunaj spomin na moj prvi zločin. Glej, tvoje svetišče bodo podrli, da se izbrise še misel na mojo hudobijo, ko sem tebe oropal. Hvala, hvala ti. Veš, da sem si življenje hotel vzeti, pa si mi ti roko zastavila. Vzemi ga zdaj ti za Lenčko, mojo nevesto. Zakaj trpi ona, ne vem. Morda zato, da bi oba prej dotrpela. Ohrani njo, mlado in nedolžno...«

(Dalje sledi.)

36 milijonov vreč kave uničene.

Letošnja žetev kave v Braziliji, v deželi, ki oskrbuje cel svet s kavo, je izpadla tako ugodno, da je vlada sklenila uničiti 25% pridečka, kar bo znašalo 6 milijonov vreč. Od l. 1931, ko so začeli na odredbo brazilijanske vlade po gotovem načrtu uničevati odvišek kavine produkcije, je bilo v morje vrženih 36 milijonov vreč kave. Ena vreča tehta 65 kg.

Japonsko mesto v Braziliji.

Naseljevanje Japoncev po južni Ameriki in predvsem po Braziliji je v zadnjem času znatno naraslo. Kakor ob odkritju Amerike poganjajo po Braziliji nova japonska mesta. Prvo novo in večje japonsko mesto v Braziliji je bilo zadnje dni slovesno blagoslovljeno. To mesto leži v državi Sao Paulo in se imenuje Shigamoto. Mesto je nastalo iz starejše japonske naselbine in šteje danes 25 tisoč prebivalcev. Shigamoto je povsem moderno mesto. Poseda centralno kurjavo, seve tudi električno razsvetljavo ter široke moderne asfaltirane ulice. Japonci so gledali tudi na to, da ni mesto čisto zgubilo pragozdnega značaja. Lepoto mesta povzdigujejo prekrasni vrtovi. Palače so: rotovž, šola, bolnica in strogo v japonskem slogu pozidani tempel. Shigamoto že ima svoj dnevno izhajajoči časopis.

Rumunski kmetje rabijo za sklicevanje govede dolge, iz brezove skorje narejene roge, ki so čisto lahki. S temi rogovi oznanjajo tudi ure raz stolpov.

Konj še ne bo izumrl. Kljub napredovanju avtomobila se dviga konjereja. Po najnovejši statistiki je v Nemčiji 3,5 milij. konj, v Angliji 1 milijon, v Rusiji 30 milijonov, v Združenih amer. državah, kjer je največ avtomobilov, 17 milijonov konj, v Argentini 10 milijonov in v Braziliji 8,5 milijonov.